

Maa- ja metsätalousministeriö
Maatalousosasto / kirjaamo
kirjaamo@mmm.fi
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

7.3.2013

Asia: Lausunto tuettavaa rakentamista koskevista lammas- ja vuohitalousrakennusten rakennusteknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista

Viite: Lausuntopyyntö 12.12.2012; Dnro 2356/13/2012

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Liitto pitää uutta asetusta tarpeellisenä. Vaikka tuettavan rakentamisen vaatimukset eivät koske kaikkea rakentamista, parantaa asetuserä luonnos kuitenkin suurimman osan lampaiden ja vuohien elinolosuhteita. Asetuserä luonnokseen tulisi lisätä viittaus siihen, minkälaisien rakenteiden rakentamista tuetaan. Onko kyseessä aina kiinteä rakenne vai voidaanko tuettuna rakentaa esimerkiksi kolmiseinäinen säänsuoja laiturilla?

Yksityiskohtainen tarkastelu:

2 § Määritelmät

Kohta 13: Liitto esittää, että termin ”täytepohja-aitaus” sijaan asetuserä luonnoksessa käytettäisiin yhtenäisyyden vuoksi termiä ”kestokuivikepohja”. Kestokuivikepohja termiä käytetään sikojen ja nautojen olosuhteita säätelevässä lainsäädännössä.

3 § 2 mom Yleisiä vaatimuksia

Liiton käsityksen mukaan varasähköjärjestelmä on tarpeellinen lampoloissa ja vuohinavetoissa mikäli eläinten hyvinvointi on riippuvainen koneellisesti eli sähköllä toimivasta ilmanvaihto-, juotto-, ruokinta-, lypsy- tai lannanpoistojärjestelmästä. Mikäli nämä toiminnot voidaan esim. pienehköissä tuotantoyksiköissä turvata ilman sähköä, ei varasähköjärjestelmää välttämättä tarvita. Ruokinta, lannanpoisto ja lypsy voidaan tällöin hoitaa käsin, juotto käsin tai vesijohtoverkoston paineella toimivilla juottolaitteilla, ilmanvaihto luonnollisena (painovoimaisena). Kylmissä lampoloissa ongelman voi muodostaa juomakuppien jäätyminen, sillä niiden lämmitykseen tarvitaan sähkövirtaa.

Pykälään tulisi lisätä ”Jos eläinten ruokintaan tai *juottoon* käytetään yksinomaan automaattista ruokinta tai *juottolaitetta*, laitteistossa on oltava hälytysjärjestelmä.

Hälytysjärjestelmän antaman hälytyksen tulee lisäksi olla eläinten hoidosta vastuussa olevan henkilön havaittavissa kaikkina vuorokauden aikoina. Hälytys matkapuhelimeen tai lampolan / vuohinavetan seinässä oleva varoitusvalo tai äänitorvi ei ole riittävä. Ilmanvaihto, ruokinta ja juotto ovat eläinten hyvinvoinnin kannalta olennaisen tärkeitä.

4 § Eläintilan rakenteiden suunnittelu

Liitto ehdottaa, että lauseen ”rakenteiden on oltava sellaisia että eläinten vahingoittumisen vaara on mahdollisimman vähäinen” sijaan lausetta: ”*rakenteet eivät vaaranna eläinten terveyttä.*”

5 ja 6 § Lampolat ja vuohinavetat

Eläinlääkäriliitto katsoo, että lampaiden ja vuohien yksittäiskarsinan koko 1,4 neliötä on pieni. Karsinan tulee lisäksi olla muodoltaan sellainen, että lammas tai vuohi pääsee siinä esteettä kääntymään ympäri ja asettumaan makuulle normaaliin asentoon. Yksittäiskarsinan kokovaatimus saisi tuetussa rakentamisessa olla suurempi kuin eläinsuojelusäädösten minimi.

Asetusluonnoksessa ei ole mainittu lampolalle minimilämpötilavaatimusta kuten vuohinavetoille. Lampailla tulee kuitenkin aina olla tarjolla sulaa juomavettä, joten juomakuppien tulisi kylmissä lampoloissa olla lämmitettäviä.

Vuohien kytkeminen kielletään 6 §:ssä. Lampaiden kytkeminen tulisi vuohien tavoin kieltää muutoin kuin lypsyn tai sairauden hoitamisen aikana.

Lisäksi liitto katsoo, että myös vuohinavetassa olisi oltava mahdollisuus sijoittaa vuonivat kutut erilliseen aidattuun tilaan. Lampoloiden kohdalla tämä on mainittu. Asetusluonnoksessa ei oteta kantaa siihen, sijoitetaanko kukin lammas tai kuttu jälkeläisineen omaan erilliseen tilaansa vai onko kyseessä ryhmäkaritsoimis/vuonimiskarsina. Kantaa ei ole myöskään otettu siihen, kuinka paljon tilaa tällaisessa karsinassa pitää olla kutakin karitsointu/vuoninutta eläintä ja sen jälkeläisiä kohti. Liitto toteaa, että aina tulee olla mahdollisuus eristää sairas, äskettäin karitsoinut/vuoninut ja imettävä eläin omaan erilliseen karitsoimis/vuonimiskarsinansa, jonka pinta-ala on vähintään kaksi neliometriä.

7 § Ruokinta- ja juottolaitteet

Juomapaikkoja tai juomanippoja tulisi olla enemmän suhteutettuna eläinten määrään; esim. yksi vesiastia tai juomanippa jokaista alkavaa 20 lampaan tai 10 vuohen ryhmää kohti. Erityisesti maitoa tuottavat eläimet; imettävät tai lypsettävät, tarvitsevat paljon vettä. Avoin vesiastia on suositeltavampi ratkaisu kuin juomanippa; nipoissa veden virtaus ei välttämättä riitä, kovalla paineella tuleva vesi pelästyttää eläimet, nuorille eläimille nipat liian korkealla ja siten hankalia käyttää

8 § Sairastilat

Sairaskarsinoiden tulee olla muodoltaan sellaisia, että eläimet pääsevät niissä esteettä asettumaan makuulle ja kääntymään ympäri. Sairaskarsinoiden tulisi olla erillään muista eläintiloista kuitenkin siten, että eläinten tarkkailu ja hoito on helppo järjestää. Sairaiden eläinten hyvinvointi, tartuntojen leviämisen estäminen ovat tärkeitä asioita eläinten hoidossa. Asetusluonnos ei ota kantaa siihen, tuleeko sairaskarsinoiden olla koko ajan

varattuna mahdollisia sairaita eläimiä varten, vai voidaanko niissä tilapäisesti pitää myös muita eläimiä, mikäli sairaskarsinoille ei ole tarvetta. Sairaskarsinoiden käyttöön otto ei saa vastaavasti johtaa eläintiheyden ylittymiseen muissa tuotantotiloissa.

9 § Ulkotarhat

Eläinlääkäriliitto ehdottaa, että asetusluonnoksessa tarkennettaisiin 1 mom mainitsemaa säänsuojaa kaikissa sääolosuhteissa. Lumi-, räntä- ja vesisateen sekä tuulen lisäksi eläinten tulee päästä suojaan myös paahtavalta auringolta. Kaikkien ulkotarhassa olevien eläinten tulee mahtua sääsuojaan yhtä aikaa. Suoja ei saa olla rakenteeltaan ja sijoitukseltaan sellainen, että sen sisälämpötila esim. auringon paahteessa nousee kohtuuttomasti.

Ulkotarhan koko 3 neliömetriä uuhta kohden on melko pieni. Liitto katsoo, ettei se riitä eläinten asianmukaiseen ulkoiluun. Ulkotarhan pohjan tulisi kaikissa sääolosuhteissa myös pysyä mahdollisimman kuivana, tämän vuoksi se pitää perustaa kunnolla. Tässä yhteydessä tulisi viitata ympäristösäädöksiin, joissa on maininta ulkotarhan perustamisesta ja valumavesien hallinnasta. Ulkotarhaa tulee olla myös mahdollista aika-ajoin puhdistaa sinne kertyneestä lannasta ja liejusta.

Muilta osin Suomen Eläinlääkäriliitto ry:llä ei ole asetusluonnokseen huomauttamista.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja